

Aan het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân
T.a.v. de heer M. Schrier
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Datum: Harlingen, 30 november 2017

Kenmerk: AB/FP/EG/17158

Geacht college, geachte heer Schrier,

Graag willen wij u nogmaals hartelijk bedanken voor uw aanwezigheid op de Noordelijke Klimaattop op 9 november jl. Vooral willen wij u bedanken voor de steun die Gedeputeerde Staten van Fryslân gaf aan onze oproep tot afbouw van gaswinning in het noorden en onder de Waddenzee. Die steun kwam niet alleen van uw provincie, maar ook van de provincies Groningen en Drenthe. Al met al is er een enorme wens van noordelijke bestuurders en organisaties om aardgaswinning af te bouwen.

Nog diezelfde avond werd de oproep, mede door u ondertekend, overhandigd aan minister Wiebes van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Het geplande debat over de nieuwe gasbel bij Schiermonnikoog werd weliswaar uitgesteld, maar de minister vond het signaal uit Noord-Nederland dermate belangrijk dat hij tijd nam om deze oproep in ontvangst te nemen.

De politieke kracht van dit signaal werd duidelijk bij het debat over de gasbel bij Schiermonnikoog op 14 november. Meerder fracties refereerden aan de oproep tot afbouw van gaswinning. Een oproep die ook u heeft ondertekend.

In plaats van een afbouw van gaswinning in het noorden en onder de Waddenzee, lijkt het kabinet zich in te spannen voor een verplaatsing van gaswinning in Noord-Nederland. Minder aardgas winnen uit het Groningenveld lijkt uit te draaien op meer gaswinning bij dorpen als Ternaard, Oppenhuizen, Schiermonnikoog, Eesveen, de Beemster, Moddergat, Vierhuizen, Ameland, Lauwersoog, Nieuwe Horne, Akkrum, Skoatterwald, Harlingen, Oppenhuizen en dan is de lijst nog niet eens volledig. Wij zijn blij met uw steun aan onze gezamenlijke oproep om te komen tot afbouw van gaswinning onder Noord-Nederland en onder de Waddenzee. Toch verbaast het ons dat de provincie Fryslân, onder uw verantwoordelijkheid, lijkt mee te bewegen met het mogelijk maken van nieuwe gaswinning onder de Waddenzee bij Ternaard.

Deze week nodigde u, mede namens het Ministerie van EZK, de NAM, het Wetterskip Fryslân, de gemeente Dongeradeel en diverse lokale organisaties uit voor een zogenaamde startbijeenkomst Omgevingsproces Ternaard op maandag 4 december 2017.

Waddenvereniging Droogstraat 3 Postbus 90 8860 AB Harlingen
tel (0517) 493 693
info@waddenvereniging.nl www.waddenvereniging.nl

Rabobank IBAN NL83 RABO 0342 4256 33
BIC RABONL2U
KvK 40000475

Dat omgevingsproces wordt opgestart onder de verantwoordelijkheid van de minister van EZK en de doelstellingen ervan zijn volgens dezelfde minister primair procedureel van aard. ¹

Het is onze stellige indruk dat deelname door de provincie Fryslân aan dit Omgevingsproces Ternaard niet in lijn is met een vrijwel unaniem aangenomen motie over gaswinning onder Fries grondgebied van januari 2015. In die motie werd uw college nadrukkelijk gevraagd: *'krachtig uit te spreken dat wij in Fryslân, inclusief de Waddeneilanden, onder geen enkele voorwaarde nieuwe gasboringen in onze bodem willen hebben en daar waar mogelijk te willen stoppen met bestaande boringen omdat de risico's groot en niet te overzien zijn.'*

Deze motie werd met slechts 1 tegenstem door de gehele Friese Staten aangenomen. Vervolgens heeft uw college in reactie op deze motie per brief aan diverse mijnbouwbedrijven zoals de NAM laten weten: *'vooralsnog vast te houden aan de motie en zullen deze dan ook onverkort uitvoeren. Concreet betekent dit dat we de betrokkenheid bij gaswinningsprojecten en procedures zullen stilleggen. Bovendien zullen wij de strekking van de motie laten doorwerken in onze wettelijke adviezen richting de Minister van Economische Zaken en waar mogelijk bij overige vergunningprocedures voor gaswinningsactiviteiten.'* ²

Uw uitnodiging om mee te doen aan het Omgevingsproces staat ons inziens diametraal ten opzichte van de letter en de geest van de motie. De provincie Fryslân is in Ternaard wel degelijk betrokken bij een gaswinningsproject. Uw besluit om betrokkenheid bij gaswinningsprojecten stil te leggen staat ook haaks op uw medewerking aan dit Omgevingsproces Ternaard. Dat blijkt ook na bestudering van de opzet van het Omgevingsproces waarbij wordt gesteld dat bij succes van het Omgevingsproces bezorgde bewoners, bestuurders en organisaties rondom Ternaard *'een zeker belang kunnen gaan ervaren bij het winnen van een bodemschat als deze baten biedt om het ontwikkelperspectief versneld te realiseren'*. ³ Oftewel, als door gaswinning onder de Waddenzee geld beschikbaar komt om de regio te ontwikkelen zijn we bereid mee te werken aan dit gaswinningsproject van de NAM.

Naar onze smaak is deelname aan dit proces niet in lijn met zowel de oproep die u heeft ondertekend, als wel de motie met de door u verwoorde uitvoering van die motie. Deelname aan, en zeker het mede organiseren van, een omgevingsproces Ternaard dat er op gericht is inwoners van Fryslân *'een zeker belang te laten ervaren van gaswinning'* roept veel vragen op over de wijze waarop uw college omgaat en zal omgaan met de grote zorgen van Friezen rond de gaswinning bij Ternaard en vele andere plekken in Fryslân.

¹ Nota van Antwoord Zienswijzen RCR Gaswinning Ternaard Notitie Reikwijdte en Detailniveau, p. 12

² Brief Gedeputeerde Staten van Fryslân aan NAM d.d. 2 februari 2015

³ Omgevingsproces Ternaard, Eindrapportage verkenningsfase d.d. 29 juli 2017

Uw college maakte in 2015, geïnspireerd door bijna alle Statenfracties, een duidelijke keuze over de wenselijkheid van gasboringen. Uw steun aan de oproep voor een afbouw van gaswinning in het noorden en onder de Waddenzee van 9 november jl. is een mooi voorbeeld van de actieve manier waarop uw college dit beleid uitdraagt.

Wij vragen u daarom, in het licht van het huidige beleid van de provincie, ook in 2017 en de jaren daarna geen medewerking aan gaswinning te verlenen. Met betrekking tot het gaswinningsproject van de NAM voor de winning van aardgas vanuit het dorp Ternaard vragen wij u om betrokkenheid bij het Omgevingsproces Ternaard te heroverwegen.

Wij hopen op een spoedige reactie van uw kant die zowel recht doet aan het door de Provinciale Staten gewenste beleid, als aan de wensen van vele inwoners van Fryslân die streven naar een duurzame energievoorziening en het behoud van ongeschonden bezittingen, landschap en natuur.

Hoogachtend,

mede namens
Laat Friesland Niet Zakken, Machiel Aarten
Ternaard Foar de Wyn, Willem Schoorstra

Waddenvereniging

Arjan Berkhuisen
directeur